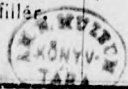

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 8 korona. Egyéni szám ára 10 fillér.
Megjelenik minden vasárnap.

Főszerkesztő: Fintha Dezső
Felelős szerkesztő: Székely Miklós

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

HEVESEN, a könyvnyomdában.

Kéziratok vissza nem adatnak

Vérvád és pogrom.

Mintha valami nagy lidérenyomastól szabadult volna meg a világ, minden igazi kultúrember föllélegzett a kievi vérvád befejezésén. Ez az epilógus talán örökkétartó erővel feküdt rá a vérvád középkori, bernirt meséjére és betemeti, mint ahogy a a mérgezett kutakat betemeti földdel a nép. Mi a vérvád? Gennyes váladéka az immár ezredévek óta tartó fajgyűlöletnek amely ember és ember között még ma is lényeges különbséget ismer. megcsufolása az emberi törvényeknek, amelyek mindig és mindenkor érvényesülni tudtak mert nincs az a mérhetetlen fanatizmos és nincs az a két elentétes világnézet, amelyet át ne hidalnának az ősi ösztönökből fakadó érzések. Ma, a huszadik században amikor a fajok keveredése szinte rohamosan frissíti

föl a kulturát népek vörét, az emberi butaságnak utolsó, csuf fellobbanásaként hatott a vérvád, amely immár nem a zsidóság ügye, hanem minden felekezete, kivétel nélkül.

Október 8-tól harminchárom napon keresztül ugyszólván megszakitás nélkül tartott ez a rettenetes bünpör, amely sokáig szegénye fog maradni nem Oroszországnak, hanem az orosz igazságszolgáltatásnak. Akadt ügyész, aki szinte beesületbeli kérdésnek tekintette, hogy a zsidóra rásüssék amitől a vallási törvények és faji jellege egyaránt eltűnjék, hogy vért, még hozzá emberi vért vegyen a husvétii kovásztalan kenyér előállításához. A rosszindulatú tudatlanságnak ez a szüleménye sehol sem talált olyan hálás talajra mint éppen Oroszországban, ahol alig mulik el év, hogy piros zsidóvér ne öntöznék a házak küszöbét, az országutak hosszú fehér esik-

jár, a zsinagógák mórstilusban faragott barna köveit.

Ha áll, hogy az igazságnak mindig vannak mártírjai, akkor ez a nép, a zsidóság még mindig vérrel fizet azért a nagy igazságért, amelylyel először ajándékozta meg a világot: a monothoizmusért. Oroszországban, ahol még ma is legfőbb kormányzati érdeknek tekintik a nép sötétségben tartását a hatóság legfőképpen az örökké nyughatatlan zsidó néptől fél, amely minden más kulturnépnek rengeteg értéket, sok ragyogó tehetséget nyújt. — Akár nálunk, akár a külföldön nézünk körül, mindenütt azt találjuk, hogy az emancipáció óta a zsidóság rohamosan foglalt tért a társadalom minden rétegében és ha e térfoglalásnak voltak kárai, ezek a károk elenyészően csekély méretűek a haszonhoz, amellyel a népek haladásához hozzájárultak. E vitázhatatlan tények ösztönszerű

Ahasvérus.

Irtta: Erdősi Dezső.

Folytatás.

Darabont mosolyogni próbált, de nem tudott. Oh, mint szerettek! jaldult fel a szíve. Érezte, hogy könny túlul a szemébe, minden energiáját összeszedte, hogy a könnyet elnyomja. Érezte, hogy ha szólna, nem tudná visszafojtani a sirást. Hallgatott s úgy tett, mintha nem hallotta volna Katalin szavait. A leány meghökken és sértődötten fordította el a fejét. Darabont irtóztató gyűlölettel gondolt a szolgabíróra.

— Csak huncut a zsidó! kiáltotta a szolgabíró és az asztalra csapott. Megfordult és Darabontra nézett.

— Ugy-e, hogy igazam van, uram-öcsém.

Darabont dühtől remegve fordult fejeje. Most már nem bánom akármilyen lesz — rohan az agyán keresztül.

Az ittas ember felfogta Darabont pillantását.

— Gazember! — üvöltötte, Darabont.

Gallérjánál fogva kiemelte székéből a szolgabírói és emberföleití erővel lökte a verendá sarkába.

A részeg fejtápaszkodott és hülyén ámulatlan szólt:

— Hát te zsidó vagy?

Az urak felugrottak hegyeikről. Katalin rémülten kiátott föl. Az öreg Zalaváry kővé dermedten állt.

— Bocsanat, — dünyögte Darabont. — Meghajtoita magát Katalin felé és lassu léptekkel ment el.

Még hallotta a szolgabíró repedtfazék hangját:

— Gazember legyek, ha tudtam, hogy zsidó.

— Darabont az öklével fejbe vágta magát.

— Te számár! Te szegény számár!

A szolgabíró iránt való gyűlölete elszállt, a szegény és fájdalom könnyei hullottak a szeméből. Ami évek hosszú sora óta lelkét nem foglalkoztatta, ami fölött a világi és a szabadgondolkozó könnyedséggel síklott tova, amivel leszámolt egyszer és mindenkorra a katolikus templomban, ahol megkeresztelték, most szegényben és fájdalomban érezte faji mivoltát.

— Miért reagáltam a szolgabíróra? Miért? —

— Miért bántott? — kérdezte még egyszer.

— Miért? — kérdezte, ahogy a vonat ablakánál ült, az elszárguló fáktól, a sürgönypóznáktól, a házaktól és a hegyektől. Az egész nagy mindenséget megtöltötte az ő bánata, dult lelke szerte elkalandozott, s eszébe jutott a régi budai zsidó-temető, ahová pár esztendő előtt séta közben tévedt be. Akkor csodálkozó melegséggel nézte a horpadt sírokat, amiket benőtt a gaz, a dült, kerek sírköveket, amiknek elmosódó írását nem tudta elolvasni. Meg-megkopogtatta botjával a köveket és a ciprusok, szomorufüzek zugó szélben apáinak jajgató imaszavát vélte hallani. Ugyanaz a gyászos, méla hangulat lett urrá fölötte most is. Micsoda retentő siralom a zsidók története. Eszébe jutott, amit a hittan órán tanult, hogy Vespazianus és Titusz római császárok egymillió zsidót mészároltattak le... Az ősök kétezer esztendősen szenvedéseinek tengeréből, hihetetlen messzeségben süvítő panaszok zengéséből kicsapott egy hullám és elöntötte Darabont szívét.

Órákig ült így, összeroskadtan, önma-

megerzése szította az orosz nép zsidógyűlöletét, amely azonban nem emelkedett volna sohasem a a kitörés stádiumáig, ha az orosz hatóságok leplezetlen munkája nem ad tápot, merészéget a pogromnak. A pogrom nem népmulatság és nem a fajgyűlölet spon-tán kitörése, hanem a hatóságok által támogatott véres fosztogatás. És a vérvád, a mai orosz formájában, nem az évezredek óta lapzangó és időnként testet öltő szörnyű gyanu, hanem előjátéka, megalapozója az elkövetkező pogromnak. Soha fényesebben nem igazolódott ez az állításunk, mint most, amikor a fölmentéssel kapcsolatban már tornyosulnak a a fekete felhők az orosz zsidóság feje fölött.

És mégis lesz valami, ami utját állja az újabb vérszombatnak. Az orosz felvilágosultak halálos szegyenkezése, amely nem fogja tűrni, hogy Oroszország nevének hallatára a civilizált emberek undorral gondoljanak mindenre, ami orosz. — Ma az orosz felvilágosultak mindegyre hatalmasabb táborba tálán megtudja állítani a fölízgatott néptömegek gyilkosságra készülő kezét és a vérváddal együtt elmulik a pogrom veszedelme is. A világozágnak és a sötétségnek ez lesz az igazi erőpróbája Oroszországban.

gába merülten, míg nem egy éles zökkenés, s a lokomotív bösz füttje felriasztotta. Egy állomáson tolattak, a kalauzok és kocsiolók veszettül kiabáltak, füttyültek, káromkodtak. Darabont öntudata visszatért, öklével a térdére csapott, összeszedte magát.

— Miközöm mindezekhez! Én Katalint szeretem! Engém az élet.

— Ostobaság ami történt, — fütte tovább gondolatait. — Kinos, brutális, utálatos ostobaság, ami nem egyszer fordult elő az életben. Elmulik ez is, mint minden. Harmincnégy éves vagyok és szeretek egy nőt. — Az engémnek kell lennie. Szeret! — Hiszen szeret! Miért ne legyen az engém? Különb vagyok, mint száz faj-tájabelije.....

Összehasonlította magát más felekezeti férfiakkal, akiket ismert. Egy-kettő van közöttük, aki észre, férfias tulajdonságra, jellemre felér vele. Elvonultatta maga előtt a keresztény nőket, akikkel viszonya volt s akiknek udvarolt. Hogy szerették őt! Egy plébános unokanővére mérget ivott, mert nem akarta szerelmét viszonzni!..... Pedig tudta, hogy zsidó volt... Kicsi, sápadt teremtés, nagy nefelejs szemekkel.....

HIREK.

Erzsébet királyné emlékezete. A helybeli izr. iskola f. hó 19-én megdicsőült királynénk emlékére gyászünnepeket rendezett amelyen Brünauer Emil kir. közjegyző, iskolaszéki elnök kegyeletteljes megnyitó beszéde után Fischhoff Márk tanító emlékbeszédet tartott Erzsébet királynéről. Hercz Jolán V. osztálybeli tanuló pedig gyönyörűen elszavalta Pósa Lajos A királyné álma című költeményét. Végül a Buterman Izrael és az Erzsébet-féle alapítványok kamatait osztották ki. — Ugyanaz alkalommal a helybeli leányegylet látta el a szegény tanulókat a szokásos teli ruhákkal.

Műkedvelő előadás. A hevesi iparos ifjak műkedvelő társasága, mint értesülünk jövő vasárnap színelőjással egybekötött táncmulatságot tart, a Gyínesi vadkirályok kerület színpadán, a próbák nagyban folynak. — Bővebbet a falragaszok fognak adni.

Vásárok. Jászapáti országosvásár november 30-án és december 1-én lesz megtartva, mindkét nap kirakodó. — Mezőkövesden pót vásár tartatik november 24-én és 25-én (hétfőn és kedden). — Mindkét helyre minden állat felhajtható. —

Páratlan gyógyszer. Évtizedek óta felülmul minden más szert a KRIEGER-féle REPARATOR, mert csuz, köszvény, szurás, szagatás, derék- és hátifájás, csontfájdalmak ischias stb. bajoknál biztosan és gyorsan használ. Orvosok és tanárok ajánlják! Üvege 1 korona a gyógyszer-tárakban. Póstán 5 üveget 5 koronáért francó küld az egyedüli készítő KRIEGER gyógyszer-tár Budapest kalvin-tér.

Öngyilkosság. Holló János nős 30 éves hevesi lakos részegségében felakasztotta magát Barna László Spitzertagi istállójában f. hó 17-én, már régóta iszákoskodik. Feltételek oka ismeretlen.

Az árvízbélyegeg elkészültek. A magyar királyi posta és távirat vezérigazgatóság közli, hogy a postai árvízbélyegeg valamennyi fajtája elkészült és november

De hasztalan erőszakolta magára ezeket a gondolatokat. Szívének fenekén mégis mélységes, csüggesztő melankólia rezgett, amelytől nem tudott szabadulni. — Zsidó mivolta eltöltötte egész lényét s mint valami kegyetlen mágnes fütte magához minden érzését és gondolatát. Mint valami lüzhángó, úgy szakadt fel a mélységből multja és származása s lángja, hamuja, pernyéje rászállt az ő egész világára. A vonat egy alagutban rohogott, hirtelen éjszaka lett s a koromfekete sötétségben feltűnt ellenfele elívott, vérmes arca, amelyből vad gunnyal meredtek rá a szürke, szuró szemek. — S mellette a másik arc, a mézesbábosé. Tulajdonképpen nem is hasonlítanak egymáshoz, csak a zsidót szidták mind a ketten, csak szegény megriasztott zsidó szíve fedezte fel rajtuk az azonos kaján vonásokat. —

Amikor a vonat Pestre érkezett, Darabont ismét erőt vett magán s emelt fővel, komoran ment a házba, ahol lakott. Utközben két izraelita ismerősével találkozott, akik udvariasan köszöntek neki. Darabont hideg göggel nézett el fölöttük, alig hogy megbillentette a kalapját.

Odahaza a tükör elé állt és hosszasan

20-án Magyarország területén már minden postahivatalnál és értékjegy árusítónál kapható. Ezeket a belsőldre és a külföldre szóló küldemények bérmentesítésére is épp úgy fel lehet használni, mint a jelenleg forgalomban levő többi bélyeget.

KÖHÖGÉS. REKEDTSÉG és HURUT ellen nincs jobb, mint a valódi MENTHOMOL-CUKORKÁK.

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik. — A köhögési ingeret, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok állandóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a szájjávitására és a dohányszag eltávolítására. — Ára: 1 doboz 40 fillér.

— Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. — Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alának rajta kell lenni!

Gyár: Egger A. Fia, csász. és kir. udv. szállító. **BÉCS.**

nézte magát. Megelégedéssel állapította meg, hogy nincs egy arcvonása, egy mozdulata, amely elárulná származását. Csak benn a tükörnek láthatatlanul, a szívnek, agynak és vérnek mélysegeiben él az örök Ahasvérus. Hogy pihent, aludt, meg sem moccanat évekig! Most kitört és felbolygatta életét.

— Majd elmulik, — sóhajtott Darabont.

Lefeküdt, nagynehezen elaludt és ál-mában megjelent neki a zsidó Isten. Zömök, ferdevállu, hófehér szakállu aggastyán, papsipkával a fején, a kezében bütykös pásztorbottal. Darabont megismerte a botot, ezzel szokta a templomszolga a gyerekeket elkergetni, ha a zsinagóga előtt játszva lármáztak. Darabont nevetett, mert eszébe jutott, hogy egyszer, amikor a templomszolga kergette őket, gáncsot velettek neki és egy pocsol-yába esett.

— Mit nevezsz, Deutsch Jakob? kérdezte a zsidó isten.

— Nevetem, hogy az a bot van magánál. —

— Igen, — felelte a hang, — ez a bot a Frankl volt. A Frankl nagyon haragudott rád, mert péntek estig is gomboztál a templom előtt. Tudsz-e még zsidóul imádkozni?

— Nem tudok.

MEZEI ISTVÁN fodrász terme.

Tisztelettel értesitem a n. érdemi közönséget, hogy borbély és fodrász üzletemben a háznál való kiszolgáltatást is elfogadom, valamint hajmunkák készítését elvállalom. — Olcsó árak.
 == Jó kiszolgálás. ==
 HEVES.

Bessenyei Sándor gépész.

Első hevesi gépműhely és gépraktára
 Hevesen. — Járásbiróság mellett.

A legolcsóbb árban részletfizetésre kapható mindenféle legjobb gyártmányu

gazdasági gépek,

um. vetőgép, eke, kankolyozó, kukoricamorzsoló s daráló, permetező, varrógép, kerékpár és ezekhez géprészek.

Bármilyen gyártmányu gépek megrendelése legolcsóbb ár és felelősség mellett.

Saját készítésű SZÓRO és tisztító-rosták,

borprések, szőlő zúzó, szecska és répvágó gépek.

Öntöttvas sírkeresztek a felírás beleöntve.

Gépjavítások legjobb szakértelemmel, hozzá való asztalos, lakatos és vas esztergályos munkák végeztetnek.

Figyelmeztetés!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy a

HELYBELI

Villany

mozgó

színház

előadásait minden héten szombaton és vasárnap este 8 órai kezdettel tartja meg. — Az előadásokon a világhírű Pathé Freres filmgyár felvételei kerülnek bemutatásra. — Számos látogatást kérve, tisztelettel a

Tulajdonos.

MODERN

könyvtár,

Athenaeum

könyvtár

kapható a

Kiadóban.

Hordó eladás!

Borbély Zsigmondnál új 500 és 600 literes hordók vannak eladók 10 korona hektoliterenként. —

Ugyanott van finom pergetett méz, de lépeset is kapni, és kevésbé használt országos méretű kaptárok. Valamint gabona mérésre szolgáló hektoliteres 50—20—10 és 5 literes hitelesített mértékek.

Kaptár eladás!

— Hát tudod-e még, hogy kezdődik a biblia?

— Tudom. Brésisz — kezdetben, boro — teremtette, elajhim — az Isten, erecz — a földet. Tovább már nem tudom.

A zsidó isten mérgesen simogatta a szakállát és Darabont nagyon félt tőle. Ez engem meg akar ütni, gondolta magában. Hát még ha tudná, hogy kikeresztelkedtem! Agyon fog ütni a Frankl bácsi botjával. Azt fogom mondani, hogy nem én keresztelkedtem ki, hanem a bátyám.

Az isten tényleg felemelte Frankl bácsi botját és megcsóválta a feje fölött.

— Te kikeresztelkedtél mi? — És magasra emelte a botot.

— Nem, nem! kiáltotta Darabont kétségbeesetten. Ne üssön meg. A bátyám, a bátyám volt! Én csak keresztény lányt szeretek.

Az isten vadul, gúnyosan nevetett és a bot lecsapott Darabont fejére. Az ütés nyomán kiserkedt a vér és egybefolyt a könnyeivel....

Mikor felébredt, könnyben uszott az arca. — Könyvtől nedves volt kissé a párnája is. — Percekig még érezni vélte, hogy fáj a homloka azon a helyen, ahová a Frankl botja lecsapott.

— Ostoba, rossz álom, — gondolta később, mikor magához tért. — Nem csoda, ilyen nap után.

Reggeli fájós fejjel, fáradtan, összetörtén ébredt.

A tálcán, amin az inasa a reggelijét hozta be, egy express levél feküdt. Darabont megismerte az öreg Zalaváry irását. Mohón dobogó szívvel bontotta fel.

Igen szép levél volt. Az öreg ur azzal kezdte, hogy végtelenül sajnálja ami történt, de igenis meg tudja érteni Darabont férfiai felháborodását, amelyre csak az igaz ember képes. „A tisztességes, lovagias zsidót, — írja — épp úgy szívemre ölelem, mint bármely atyámfiat és ezért kedves János fiam, vegye úgy, mintha ez a kellemetlen félreértés meg sem történt volna.”

Utóirat: „Még most is sirok, mikor e sorokat írom. Miért szaladt el? Jöjjön, jöjjön, jöjjön! Katalin.”

Darabont busan, kéngszeredetten mosolygott. Nem tudott úgy örülni a levélnek, ahogy szeretett volna.

Vége.

**A CIGARETTA
 CSAK AKKOR JÓ,
 HA A PAPIR
 „R A T I O“.**

Vitéz Nándor

okl. kőműves mester Heves.

Elvállal minden nemű kisebb-nagyobb új építéseket, átalakítást és javításokat is. Valamint szakértői megbízásokat, tervek és költségvetések készítését, úgy az építettő, mint kívánatra a vállalkozóknak is.

Kertész Soma

festő Hevesen

(közvetlen a piactér mellett) Dárányi-utca (színház).

Elvállal a kor követelményeinek megfelelő, legjobb kivitelű.

Szobafestő,

mázoló, czimfestő és minden e szakba vágó munkákat, minden verseny fölötti olesó árban. Továbbá bármilyen komplikált kézimunka rajzot és kézimunkákra festést (selyem stb).

Kívánatra a legújabb mintákat vidéken is bemutatja.

Hirdetéseket

	legolcsóbban	
	: felvesz a :	

kiadóhivatal.

Imakönyvek

dus választékban kaphatók
könyvnyomdánkban.

ADLER JÓZSEF**könyvnyomdája és könyvkötészete**

Könyvnyomdában, mely a modern kor igényeihez teljesen megfelelően van berendezve, izléses kivitelben, jutányos árak mellett készülnek heti és havi folyóiratok, alapszabályok, zárszámadások, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, levelek, levélborítékok, számlák, levélfejek, falragaszok, béli és menyegzői meghívók, eljegyzési kártyák, étlapok, táncrendek, névjegyek, gyászlapok stb. nyomdai szakba vágó nyomtatványok.

Könyvkötészetemben elvállalok minden e szakmába vágó munkák csinos és izléses kivitelben való elkészítését, — valamint dobozokat is — hivatalos kezelési könyvek a megrendelés napján készülnek el. — Raktáron tartok **katholikus** és **református imakönyveket** papír, vászon, bőr, chagrén, párnázott borjú- és a chátbőr, imitatio és valódi esontkötésben eredeti könyvkiadói árban. Bármely kiadó által kiadott könyv beszerzését elvállalom.

Községi, körjegyző és ügyvédi nyomtatványok állandó nagy raktára.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

HEVES Főutca 610.

Újdonság: látképes levelezőlapokban

==== *nagy választék.* ====